

Số: /TTr-CHHVN

Hà Nội, ngày tháng 3 năm 2023

TỜ TRÌNH

Dự thảo Thông tư thay thế Thông tư số 03/2020/TT-BGTVT ngày 21/02/2020 của Bộ trưởng Bộ Giao thông vận tải quy định về tiêu chuẩn chuyên môn, chứng chỉ chuyên môn, đào tạo, huấn luyện thuyền viên và định biên an toàn tối thiểu của tàu biển Việt Nam

Kính gửi: Bộ Giao thông vận tải

Thực hiện Quyết định số 1814/QĐ-BGTVT ngày 30/12/2022 của Bộ trưởng Bộ Giao thông vận tải ban hành Chương trình xây dựng văn bản quy phạm pháp luật năm 2023 của Bộ Giao thông vận tải; Quyết định số 144/QĐ-BGTVT ngày 28/02/2023 của Bộ trưởng Bộ Giao thông vận tải điều chỉnh Chương trình xây dựng văn bản quy phạm pháp luật 06 tháng đầu năm 2023 của Bộ Giao thông vận tải, trong đó có giao Cục Hàng hải Việt Nam chủ trì, phối hợp với các cơ quan, đơn vị tiến hành xây dựng Thông tư quy định về tiêu chuẩn chuyên môn, chứng chỉ chuyên môn, đào tạo, huấn luyện thuyền viên và định biên an toàn tối thiểu của tàu biển Việt Nam (thay thế Thông tư số 03/2020/TT-BGTVT ngày 21/02/2020 của Bộ Giao thông vận tải quy định về tiêu chuẩn chuyên môn, chứng chỉ chuyên môn, đào tạo, huấn luyện thuyền viên và định biên an toàn tối thiểu của tàu biển Việt Nam). Trên cơ sở nhiệm vụ được giao, Cục Hàng hải Việt Nam tiến hành xây dựng Dự thảo Thông tư thay thế Thông tư số 03/2020/TT-BGTVT ngày 21/02/2020 của Bộ trưởng Bộ Giao thông vận tải quy định về tiêu chuẩn chuyên môn, chứng chỉ chuyên môn, đào tạo, huấn luyện thuyền viên và định biên an toàn tối thiểu của tàu biển Việt Nam (Thông tư số 03/2020/TT-BGTVT), Cục Hàng hải Việt Nam xin báo cáo nội dung như sau:

1. Sự cần thiết xây dựng Thông tư

Để triển khai thực hiện Công ước quốc tế về tiêu chuẩn huấn luyện, cấp chứng chỉ và trực ca cho thuyền viên năm 1978, sửa đổi năm 2010 (Công ước STCW 78/2010), Bộ Giao thông vận tải đã ban hành Thông tư số 03/2020/TT-BGTVT ngày 21/02/2020 quy định về tiêu chuẩn chuyên môn, chứng chỉ chuyên môn, đào tạo, huấn luyện thuyền viên và định biên an toàn tối thiểu của tàu biển Việt Nam. Kể từ khi Thông tư số 03/2020/TT-BGTVT có hiệu lực đến nay đã phát huy hiệu quả trong công tác đào tạo, huấn luyện thuyền viên và thực hiện các thủ tục hành chính về cấp, cấp lại chứng chỉ chuyên môn, định biên an toàn tối thiểu tàu biển Việt Nam... Tuy nhiên, sau gần 3 năm triển khai thực hiện Thông tư số 03/2020/TT-BGTVT đã cho thấy còn một số bất cập chưa đáp ứng yêu cầu của

thực tiễn cụ thể hoạt động hàng hải như: chưa cập nhật được một số quy định mới của IMO, chưa nội luật hoá quy định miễn trừ (Điều VIII của Công ước STCW 78 và các sửa đổi) trong trường hợp bất khả kháng (thuyền viên bị tai nạn bất ngờ, thiên tai, dịch bệnh,... mà chủ tàu không thể bố trí thay thế, bổ sung được). Việc xây dựng Thông tư thay thế Thông tư số 03/2020/TT-BGTVT là cần thiết nhằm khắc phục những vướng mắc, bất cập trong quá trình thực hiện Thông tư số 03/2020/TT-BGTVT, đồng thời bảo đảm sự đồng bộ, thống nhất trong khuôn khổ pháp luật của tiêu chuẩn chuyên môn, chứng chỉ chuyên môn với chương trình đào tạo, huấn luyện thuyền viên (Thông tư Chương trình đào tạo, huấn luyện thuyền viên, hoa tiêu hàng hải được xây dựng và ban hành trong năm 2023 theo kế hoạch xây dựng văn bản QPPL của Bộ GTVT), pháp luật khác liên quan và thực hiện hiệu quả hơn nữa công tác cải cách thủ tục hành chính, nâng cao hơn nữa chất lượng cung cấp dịch vụ công (đặc biệt là dịch vụ công trực tuyến).

2. Quá trình xây dựng Dự thảo Thông tư

Việc xây dựng Dự thảo Thông tư theo nhiệm vụ được giao tại Quyết định số 1814/QĐ-BGTVT ngày 30/12/2022 của Bộ trưởng Bộ Giao thông vận tải ban hành Chương trình xây dựng văn bản quy phạm pháp luật năm 2023 của Bộ Giao thông vận tải; Quyết định số 144/QĐ-BGTVT ngày 28/02/2023 của Bộ Giao thông vận tải điều chỉnh Chương trình xây dựng văn bản quy phạm pháp luật 06 tháng đầu năm 2023 của Bộ Giao thông vận tải được triển khai cụ thể như sau:

- Cục trưởng Cục Hàng hải Việt Nam đã ban hành Quyết định số 295/QĐ-CHHVN ngày 06/3/2023 về việc thành lập về việc thành lập Tổ soạn thảo xây dựng Dự thảo Thông tư của Bộ trưởng Bộ Giao thông vận tải quy định về tiêu chuẩn chuyên môn, chứng chỉ chuyên môn, đào tạo, huấn luyện thuyền viên và định biên an toàn tối thiểu tàu biển Việt Nam thay thế Thông tư số 03/2020/TT-BGTVT.

- Ngày 10/3/2023 Bộ Giao thông vận tải đã ban hành Công văn số 2331/BGTVT-VT về việc phê duyệt đề cương Thông tư quy định về tiêu chuẩn chuyên môn, chứng chỉ chuyên môn, đào tạo, huấn luyện thuyền viên và định biên an toàn tối thiểu tàu biển Việt Nam, trong đó đã chấp thuận dự thảo đề cương do Cục Hàng hải Việt Nam đề xuất.

- Ngày 15/3/2023 Cục Hàng hải Việt Nam đã có Công văn số 956/CHHVN-TCCB về việc tham gia ý kiến đối với Dự thảo Thông tư thay thế Thông tư số 03/2020/TT-BGTVT.

- Sau khi hoàn tất việc rà soát, chỉnh sửa, xây dựng Dự thảo Thông tư, Cục Hàng hải Việt Nam đã tiến hành họp với các cơ quan, đơn vị và tiến hành tổ chức nghiên cứu, tiếp thu giải trình ý kiến và hoàn thiện dự thảo Thông tư.

Trong quá trình xây dựng Dự thảo Thông tư, Cục Hàng hải Việt Nam luôn tuân thủ đầy đủ các quy định về trình tự, thủ tục, thẩm quyền xây dựng văn bản quy phạm pháp luật; đồng thời rà soát, đối chiếu kỹ các quy định của pháp luật và các Công ước quốc tế nhằm tránh chồng chéo, trùng lặp, mâu thuẫn với các văn bản quy phạm pháp luật có liên quan.

3. Quan niệm và nguyên tắc xây dựng Dự thảo Thông tư

Việc xây dựng Dự thảo Thông tư bảo đảm các nguyên tắc sau:

- Kế thừa những nội dung, quy định tại Thông tư số 03/2020/TT-BGTVT vẫn đang phù hợp; điều chỉnh, sửa đổi những nội dung còn bất cập.
- Đáp ứng các quy định về hình thức, trình tự, thẩm quyền ban hành văn bản quy phạm pháp luật quy định tại Luật ban hành văn bản quy phạm pháp luật và các quy định pháp luật khác có liên quan.
- Bảo đảm phù hợp, thống nhất với các quy định của pháp luật khác có liên quan thuộc hệ thống pháp luật nhà nước.
- Dự thảo Thông tư bảo đảm nguyên tắc phù hợp với thực tế khi áp dụng.

4. Bố cục và nội dung của Thông tư

a) Kết cấu dự thảo Thông tư: Gồm 6 Chương, 71 Điều và 14 Phụ lục kèm theo, cụ thể:

- Chương I. Những quy định chung bao gồm 03 điều (từ Điều 1 đến Điều 3) quy định về: Phạm vi điều, chỉnh đối tượng áp dụng; giải thích từ ngữ.
- Chương II. Tiêu chuẩn chuyên môn của thuyền viên 14 điều (từ Điều 4 đến Điều 17).
- Chương III. Chứng chỉ chuyên môn của thuyền viên gồm 6 mục, 45 điều (từ Điều 18 đến Điều 62).
- Chương IV. Định biên an toàn tối thiểu tàu biển, gồm 3 điều (từ Điều 63 đến Điều 65).
- Chương V. Thực tập trên tàu biển gồm 4 điều (từ Điều 66 đến Điều 69).
- Chương VI. Điều khoản thi hành 2 điều (từ Điều 70 đến Điều 71).
- Phụ lục ban hành kèm theo Thông tư.

b) Một số nội dung sửa đổi chính

Bên cạnh kế thừa các quy định còn phù hợp của Thông tư số 03/2020/TT-BGTVT, Dự thảo Thông tư dự kiến thực hiện sửa đổi, bổ sung một số nội dung sau:

- Sửa đổi quy định về giá trị sử dụng các loại chứng chỉ chuyên môn cho phù hợp với quy định của Bộ Luật lao động 2019 và các văn bản hướng dẫn dưới Bộ Luật.
- Sửa đổi một số quy định về cấp, cấp lại Giấy chứng nhận khả năng chuyên môn (GCNKNCM) để phù hợp, bám sát hơn các quy định của Công ước STCW 78 và các sửa đổi cũng như các hướng dẫn mới của IMO.
- Bổ sung điều kiện cấp lại GCNKNCM cho thuyền viên trong trường hợp trong 5 năm của GCNKNCM đảm nhiệm chức danh đủ 12 tháng (về thời gian), nhưng hạng tàu thấp hơn. Theo hướng: cấp GCKNKM phù hợp với hạng tàu thuyền viên đã đảm nhiệm chức danh (thấp hơn hạng tàu tại GCKNKM cũ), nếu thuyền viên đề nghị.

- Bổ sung quy định làm rõ hơn trách nhiệm trong việc cấp, cấp lại, quản lý hồ sơ, thông tin của giấy chứng huấn luyện nghiệp vụ của các cơ sở đào tạo, huấn luyện thuyền viên.

- Bổ sung quy định rõ ràng, cụ thể hơn đảm bảo sự thuận lợi trong việc xác định trong từng trường hợp chủ thể nộp hồ sơ (tổ chức, cá nhân) thực hiện thủ tục hành chính. Hoàn thiện hơn quy định về quyền và trách nhiệm của các chủ thể đối với hồ sơ được nộp để thực hiện thủ tục hành chính.

- Bổ sung, hoàn thiện cơ chế xác định hồ sơ thực hiện thủ tục hành chính trong trường hợp nộp hồ sơ thông qua hệ thống đăng ký trực tuyến phù hợp với quy định pháp luật về thực hiện thủ tục hành chính trên môi trường điện tử (nghiên cứu, bổ sung các quy định về hiệu lực pháp lý của thành phần hồ sơ bản giấy và bản điện tử là tương đương trong trường hợp cơ sở dữ liệu của thành phần hồ sơ đó có giá trị pháp lý).

- Bổ sung quy định chặt chẽ hơn để đáp ứng quy định về thực hiện thủ tục hành chính trên môi trường điện tử.

- Rà soát, cắt giảm một số thành phần hồ sơ nhằm cải cách thủ tục hành chính, giảm thiểu giấy tờ tạo điều kiện cho người dân, doanh nghiệp khi thực hiện thủ tục hành chính.

- Nghiên cứu điều chỉnh, bổ sung một số nội dung liên quan đến quy định về định biên an toàn tối thiểu tàu biển, cụ thể như:

- + Bổ sung tàu chở khách hoạt động thường xuyên trong một tuyến nhất định, thời gian hành trình ngắn vào nhóm được áp dụng định biên đối với một số trường hợp đặc biệt nhằm tạo thuận lợi hơn cho doanh nghiệp và phù hợp với thực tiễn hoạt động.

- + Bổ sung quy định về miễn trừ (nội luật hóa Điều 8 Công ước STCW): cho phép tàu hành trình khuyết chức danh trong Giấy chứng nhận định biên an toàn tối thiểu trong trường hợp bất khả kháng (thuyền viên bị tai nạn bất ngờ, thiên tai, dịch bệnh,... mà chủ tàu không thể bố trí thay thế, bổ sung được), để phù hợp với thực tiễn hoạt động và thông lệ hàng hải quốc tế.

- Ngoài ra, rà soát chỉnh sửa một số nội dung chi tiết tại các điều để thuận lợi, chặt chẽ hơn trong thực tiễn quá trình triển khai, áp dụng.

- Trong quá trình xây dựng, đã bổ sung thêm điều về Điều kiện cấp Giấy chứng nhận khả năng chuyên môn thuyền trưởng tàu khách (Điều 28), Chuyển điểm b khoản 3 Điều 63 Thông tư số 03/2020/TT-BGTVT: “b) Thuyền trưởng tàu khách phải có thời gian đảm nhiệm chức danh thuyền trưởng của tàu không phải là tàu khách cùng hạng tối thiểu 24 tháng hoặc đã đảm nhiệm chức danh đại phó tàu khách tối thiểu 24 tháng.” Vị trí, vai trò của thuyền trưởng tàu khách rất quan trọng, do đó cần cụ thể hóa quy định này hơn nữa trong Thông tư sửa đổi.

- Sửa đổi, bổ sung một số biểu mẫu của Phụ lục.

5. Hồ sơ trình Dự thảo Thông tư

Hồ sơ trình Dự thảo Thông tư thay thế Thông tư số 03/2020/TT-BGTVT cụ thể gồm:

- Dự thảo Thông tư thay thế Thông tư số 03/2020/TT-BGTVT ngày 21/02/2020 của Bộ trưởng Bộ Giao thông vận tải quy định về tiêu chuẩn chuyên môn, chứng chỉ chuyên môn, đào tạo, huấn luyện thuyền viên và định biên an toàn tối thiểu của tàu biển Việt Nam.

- Báo cáo đánh giá tác động.

- Bảng thuyết minh so sánh, giải trình các nội dung chỉnh sửa, bổ sung của Dự thảo Thông tư.

Cục Hàng hải Việt Nam kính trình Bộ Giao thông vận tải xem xét, quyết định./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- PCT. Hoàng Hồng Giang;
- Phòng: ĐKTB-TV, PC;
- Lưu: VT, TCCB(Tùng).

Q. CỤC TRƯỞNG

Nguyễn Đình Việt